

Марункевич Я.Ю.

*кандидат медичних наук, асистент,
Вінницький національний медичний університет
імені М.І. Пирогова*

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Одним із основних завдань модернізації вищої медичної освіти є розробка та вдосконалення науково-методичного забезпечення викладання дисциплін, покращення організації самостійної та індивідуальної роботи студентів, розробка і впровадження нових ефективних засобів контролю їх якості знань. Впровадження інновацій у навчальний процес покликане забезпечити підвищення якості навчання студентів [5, с. 334].

На сьогоднішній день відомо багато інноваційних методів навчання. Серед інноваційних технологій навчання, Л. Б. Муц [1, с. 43], виокремлює такі види: а) інформаційні – направлені на розвиток знань, умінь, навичок; б) операційні – формують способи розумових дій; в) емоційно-художні й емоційно-моральні – удосконалюють сфери естетичних і моральних відносин; г) технології саморозвитку – формують самоуправляючі механізми особистості; д) евристичні – розвивають творчі здібності; е) прикладні – розбудовують дієво-практичну сферу.

До основних інтерактивних методів навчання належать методи проектів, мозкового штурму; проблемні дискусії; телемедичні технології; дистанційна освіта; конкурентні і кооперативні групи; практичний стимуляційний тренінг; case-study метод.

Основною метою інтерактивного навчання є створення комфортних умов, за яких кожен студент відчує свою успішність, інтелектуальну спроможність. «Інтерактивний» – здатний до взаємодії, співпраці, діалогу. Інтерактивні технології навчання є наступним етапом еволюційного розвитку академічної університетської системи підготовки кадрів, виховання фахової, наукової еліти медичної галузі та формування самодостатніх особистостей із студентської молоді [3, с. 145].

Структура заняття за інтерактивною технологією [2, с. 10]: 1. мотивація (підбір методу для мотивації – бесіда, «незакінчене речення», робота з літературними джерелами, розгляд певних ситуацій, фільмів, фрагментів); 2. оголошення теми та очікуваних навчальних результатів; 3. обговорення основних теоретичних положень з теми заняття; 4. робота в малих групах, в парах, колективна діяльність; 5. «мозковий штурм», дискусія; 6. рефлексія – усвідомлення результатів заняття.

Особливої популярності серед інноваційних методологічних підходів у вищих медичних навчальних закладах набуває case-study метод. Метод case-study (від англ. case – випадок, ситуація), або метод конкретних ситуацій, – це педагогічна технологія, заснована на моделюванні ситуації або використанні реальної ситуації з метою аналізу даного випадку, виявлення проблем, пошуку альтернативних методів вирішення та прийняття оптимального вирішення

проблеми [4, с. 20]. Метод проектів – передбачає пошук необхідної інформації, її інтеграцію, структурування та виготовлення нового інформаційного продукту, сприяє виробленню умінь працювати з інтенсивними потоками інформації, вибираючи з них головне і необхідне, є поштовхом для творчої самореалізації особистості. Співробітництво студентів та викладачів у створенні проектів, зумовлюють реалізацію технології співпраці і можливості діяти відповідно до своїх інтересів і здібностей. Цей метод сприяє формуванню ініціативності, креативності, здатності до аналізу та синтезу. Наступний розповсюджений інноваційний метод – це проблемні дискусії (круглий стіл, панельна дискусія, форум, дебати). У роботі з майбутніми лікарями дає можливість студенту висловлювати свої думки, часом хибні, а викладачу й іншим учасникам, направляти їх у правильне русло, виправляти. Це стосується як розгляду проблеми конкретного пацієнта на практичних заняттях, так і тематичних лекцій, де викладач, у процесі подачі навчального матеріалу активізує студентську аудиторію до висловлювання думок щодо теми обговорення. Оскільки студенти розуміють «безкарність» своїх помилок у лекційній аудиторії, вони сміливіше включаються у діалог, що трансформує лекцію у креативний процес пізнання нового матеріалу. Закладаються основи компетентностей роботи у команді, міждисциплінарній команді, прийняття рішень, розв’язання проблем.

Проте, не слід забувати, що лише комплексне застосування як традиційних, так і інноваційних методологічних підходів у вищій медичній школі, здатне забезпечити високу якість освіти.

Список використаних джерел:

1. Муц Л.Б. Застосування педагогічних програмних засобів освіти у навчальному процесі вищої школи / Л.Б. Муц // Медична освіта. – 2013.– № 1. – С. 42-46.
2. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія і практика. – К., 2002. – 136 с.
3. Скринник З.Е. Психологія і педагогіка. Проведення індивідуального заняття за методом аналізу конкретних навчальних ситуацій (case study): навч.-метод. посіб. / З.Е. Скринник. – Львів: ЛІБС УБС НБУ, 2012. – 145 с.
4. Сурмін Ю.П. Метод аналізу ситуацій (Case study) та його навчальні можливості. Глобалізація і Болонський процес: проблеми і технології: Кол. моногр. – К.: МАУП, 2005.
5. Філоненко М.М. Психолого-педагогічна готовність викладача ВМНЗ в інноваційних умовах освіти / М.М. Філоненко // Гуманітарний вісник. – Дод. 1 до вип. 27, т. II (35): Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – К.: Гнозис, 2012. – С. 333-339.